

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมืองการค้าระหว่างประเทศจะมีสถานะ เป็นบุคคลระหว่างประเทศ และได้รับการยอมรับว่ามีสภาพนิติบุคคลตามกฎหมายระหว่างประเทศ แต่เนื่องจากองค์การระหว่างประเทศมีลักษณะที่แตกต่างจากรัฐ คือ องค์การระหว่างประเทศไม่มีดินแดน ไม่มีประชากร และไม่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง เช่นนี้ ทำให้เกิดข้อสงสัยว่า จะสามารถนำกฎหมายของกฎหมายระหว่างประเทศมาใช้กับองค์การระหว่างประเทศได้ เช่นเดียวกับรัฐหรือไม่ และกฎหมายของกฎหมายระหว่างประเทศเรื่องใดบ้าง ที่จะสามารถนำมาปรับใช้ได้กับองค์การระหว่างประเทศ

จากการศึกษามา ทำให้เห็นว่า เพราะสถานะของรัฐและองค์การระหว่างประเทศต่างกัน ทำให้ความสามารถในการมีสิทธิ และใช้สิทธิตามกฎหมายระหว่างประเทศต่างกัน กฎเกณฑ์ในกฎหมายระหว่างประเทศสามารถนำมาปรับใช้กับองค์การระหว่างประเทศได้เพียงบางเรื่องเท่านั้น และวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ทำการศึกษาเฉพาะความสามารถขององค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะองค์การสหประชาชาติ และทบวงการชำนัญพิเศษเฉพาะในเรื่องความสามารถในการทำสนธิสัญญา ความสามารถในการได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ตลอดจนความสามารถในการใช้สิทธิเรียกร้องหรือฟ้องร้องระหว่างประเทศเท่านั้น ส่วนความสามารถอื่น ๆ อยู่นอกขอบเขตการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ความสามารถดังกล่าว เป็นความสามารถหลักในการดำเนินกิจกรรมระหว่างประเทศขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อที่จะให้องค์การระหว่างประเทศสามารถกระทำการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ องค์การระหว่างประเทศจำเป็นต้องมีความสามารถเหล่านี้ซึ่ง เป็นความสามารถนอกเหนือจากที่ธรรมนูญก่อตั้งระบุไว้

แหล่งที่มาของความสามารถทั้ง 3 ประการ มาจากกฎหมายระหว่างประเทศ แต่การนำกฎหมายระหว่างประเทศมาปรับใช้กับองค์การระหว่างประเทศนี้มีได้หมายความว่า จะใช้ได้อย่างไม่จำกัด ดังจะเห็นได้จากความสามารถในการทำสนธิสัญญาขององค์การระหว่างประเทศ แม้องค์การระหว่างประเทศจะมีความสามารถในการทำสนธิสัญญา ก็มิใช่ว่า องค์การระหว่างประเทศจะมีความสามารถในการทำสนธิสัญญาได้ทุกประเภท เพราะสนธิสัญญาที่ทำโดยองค์การระหว่างประเทศจะถูกจำกัด เฉพาะสนธิสัญญาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และ เป็นสนธิสัญญาที่กำหนดสถานะทางกฎหมายขององค์การ หรือของเจ้าหน้าที่ขององค์การเท่านั้น ส่วนความสามารถในการได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันขององค์การระหว่างประเทศหรือของเจ้าหน้าที่นั้น จะได้รับอย่างจำกัด เฉพาะในการปฏิบัติหน้าที่ (official act) หรือได้รับเพียงเท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ (functional necessity) เท่านั้น และความสามารถประการสุดท้ายคือ ความสามารถในการใช้สิทธิเรียกร้องระหว่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศจะใช้สิทธิในการเรียกร้องดังกล่าวได้ เฉพาะเกิดความเสียหายแก่ตัวองค์การระหว่างประเทศหรือแก่เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศจะให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ เฉพาะในขณะปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น ส่วนสิทธิในการฟ้องร้องนั้น องค์การระหว่างประเทศ ไม่สามารถนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลโลกได้ จะทำได้ก็แต่เพียงการขอความเห็นเชิงแนะนำ (advisory opinion) จากศาลเท่านั้น

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษาและวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาว่าองค์การระหว่างประเทศ มีความสามารถในการเรื่องใดบ้าง ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นความสามารถนอกเหนือจากที่ระบุในธรรมนูญก่อตั้ง

2.2 เพื่อศึกษาว่าองค์การระหว่างประเทศ ใช้ความสามารถดังกล่าวได้มากน้อยเพียงใด และมีปัญหาอย่างไรบ้าง

3 ขอบเขตของการศึกษาและวิจัย

3.1 ศึกษาเฉพาะความสามารถขององค์การระหว่างประเทศ ระดับรัฐบาล โดยเฉพาะองค์การสหประชาชาติ และทบวงการชำนัญพิเศษ เท่านั้น

3.2 ศึกษาแนวคำพิพากษาของศาลระหว่างประเทศ เกี่ยวกับความสามารถของ องค์การระหว่างประเทศ

4 วิธีการศึกษาและวิจัย

วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาโดยทั่วไป เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากตำรากฎหมาย เอกสารที่เกี่ยวข้อง สืบพินิจฉัยและคำพิพากษาของศาล โดยเฉพาะคำพิพากษาของศาลโลก

5 สมมติฐาน

เห็นว่าด้วยความสามารถในการมีสิทธิและใช้สิทธิขององค์การระหว่างประเทศ มาจากกฎหมายระหว่างประเทศ

6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้คือ

1. ทำให้ทราบถึงความสามารถขององค์การระหว่างประเทศภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ
2. ทำให้ทราบถึงขอบเขตการใช้ความสามารถขององค์การระหว่างประเทศว่ามีข้อจำกัดเพียงใดหรือไม่

๘

๘